Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan	M	
Van	Bescherming persoonlijke levenssfeer	
Via		
Kopie aan	R, Bescherming persoonlijke levenssfeer	
Afgestemd met	Bescherming persoonlijke levenssfeer	

TER BESLISSING

Datum
8 april 2025

Onze referentie
BZ2515006

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Plandatum/Deadline Kamer
27 mei 2025

Bijlage(n)
3

nota

Rapportage 2024 Mensenrechten, Democratie, Internationale Rechtsorde

Aanleiding

Jaarlijkse verantwoording aan de Tweede Kamer over de Nederlandse inzet op het gebied van mensenrechten. De rapportage wordt in het jaarlijkse notaoverleg mensenrechtenbeleid met de commissie Buitenlandse Zaken besproken. Dit notaoverleg staat gepland op 30 juni van 15:00 – 19:00 uur.

Geadviseerd besluit

- Uw akkoord op de verzending aan de Kamer van de Rapportage en aangevulde oplegbrief over de herinrichting van het Mensenrechtenfonds nu u, via een separate nota, akkoord hebt gegeven op deze herinrichting.
- Uw gaf al akkoord op de Rapportage Mensenrechten, Democratie en Internationale Rechtsorde over 2024.

Kernpunten

- Sinds 2009 rapporteert BZ jaarlijks aan de Kamer over de belangrijkste bijdrages die Nederland gedurende het vorige kalenderjaar heeft geleverd aan de bevordering en bescherming van mensenrechten wereldwijd.
- Op 6 mei 2024 is het Resultatenkader horend bij de beleidsnota Mensenrechten, Democratie en Internationale Rechtsorde van 30 juni 2023 (hierna: MDIR) met de Kamer gedeeld.[1] Hierbij is aan de Kamer toegezegd voortaan op basis van de volgende resultaatgebieden te rapporteren: (1) betere naleving van de mensenrechten, (2) inclusieve wetgeving, beleid, normen en *best practices* ter bevordering van een sterke democratische rechtsstaat, (3) versterkte multilaterale instellingen en (4) versterking van internationale rechtsregels.
- Het voorwoord is geschreven door een van uw speechschrijvers. Een leeswijzer bij het stuk vindt u op pagina 3 van de rapportage.
- Gelet op zowel de bezuinigingen als de recente IOB-evaluatie over het Nederlandse mensenrechtenbeleid[2] is afgelopen maanden gewerkt aan de herinrichting van het Mensenrechtenfonds (MRF). De insteek was om versnippering tegen te gaan (momenteel maken 84 posten gebruik van het fonds) en door een sterk gereduceerde landenlijst meer focus aan te

[1] Resultatenkader - Mensenrechten - Democratie - Internationale Rechtsorde
[2] Kamerbrief met kabinetsreactie op IOB-evaluatie mensenrechtenbeleid 2017-2022 | Kamerstuk

brengen (en er eveneens voor te zorgen dat de posten die op de MRF-landenlijst blijven staan ruim voldoende middelen overhouden voor programmering).
- Aangezien de Mensenrechtenrapportage een fors document is (en in zekere zin ook losstaat van de herinrichting van het MRF) ontvangt u de rapportage en het MRF-voorstel in aparte nota's. U en R gaven al akkoord op de MRF-nota, de herinrichting wordt middels de oplegbrief bij deze Rapportage nu ook met de Kamer gedeeld.

Toelichting

De jaarlijkse Mensenrechtenrapportage biedt op basis van uitgelichte voorbeelden een overzicht van de belangrijkste en meest in het oog springende resultaten die het afgelopen kalenderjaar behaald zijn. Hiervoor baseert DMM zich op bijdragen vanuit het postennetwerk, thema- en regiodirecties en maatschappelijke partners. Hiernaast wordt gerapporteerd over de Nederlandse financiële inzet t.a.v. de bevordering en bescherming van mensenrechten wereldwijd.

Middels deze publieke rapportage worden ook maatschappelijke partners en het bredere publiek op de hoogte gebracht van de Nederlandse inzet.

Voor het eerst heeft het Resultatenkader gediend als kapstok voor de rapportage. De behaalde resultaten op de vijf mensenrechtenprioriteiten[3] worden onder resultaatgebied 1 toegelicht, ook zijn ze dwarsdoorsnijdend in de democratie- en multilaterale inzet (resultaatgebied 2 en 3 respectievelijk). Resultaten behaald op *accountability* (de "+1"-prioriteit) zijn te vinden onder resultaatgebied 4 (internationale rechtsorde). Aan de hand van verschillende voorbeelden wordt geïllustreerd hoe de Nederlandse inzet heeft bijgedragen aan het behalen van de resultaatgebieden. Over landensituaties wordt verspreid over de resultaatgebieden gerapporteerd (w.o. Iran, China en Pakistan). De financiële inzet blijft net als voorgaande jaren uitgesplitst naar de 5 prioriteiten, *accountability* en 'overig'.

De opbouw van de rapportage op basis van het Resultatenkader biedt de mogelijkheid om te rapporteren over de vernieuwde aanpak op mensenrechten en de inzet voor de bevordering van democratische processen. Met dat laatste wordt voldaan aan de toezegging om een apart democratie-hoofdstuk op te nemen, zoals gedaan in de Kamerbrief d.d. 12 november 2024 in reactie op de motie Boswijk c.s. over onderzoek doen naar de opzet van een democratiefonds.

Moties
De volgende Kamermoties worden in deze rapportage afgedaan:
- Motie d.d. 21 november 2024 van het lid Stoffer c.s. over het vaker ontmoeten van christenen tijdens werkbezoeken aan landen waar veel christenvervolging plaatsvindt (Kamerstuk 36 600-V, nr. 45)
- Motie d.d. 19 september 2024 van het lid Stoffer c.s. over de aanpak van christenvervolging hoge prioriteit geven (Kamerstuk 36 600-V, nr. 22)
- Motie d.d. 12 december 2024 van het lid Van Baarle over het voortzetten van de gezamenlijke procedure met Canada tegen het oud-regime in Syrië en internationaal draagvlak zoeken voor de voortzetting en versterking van de VN-bewijsbank voor Syrië (Kamerstuk 21 501-02, nr. 2995)

[3] Vrijheid van meningsuiting *online* en *offline*; gelijke rechten voor vrouwen en meisjes; gelijke rechten voor lhbtiq+ personen; vrijheid van religie en levensovertuiging; beschermen mensenrechtenverdedigers en maatschappelijke ruimte.

- Motie d.d. 22 januari 2025 van het lid Piri c.s. over aanvullende financiering overwegen voor het Syrisch Observatorium voor de Mensenrechten (Kamerstuk 23 432, nr. 547)
- Motie d.d. 17 juni 2024 van het lid Piri c.s. over zich inzetten voor de onafhankelijkheid van de internationale gerechtshoven en voor de bescherming van VN-medewerkers en getuigen op Nederlands grondgebied (Kamerstuk 32 735, nr. 394)

Opmaak
De rapportage en financiële bijlage worden opgemaakt door vormgever Xerox. Deze uiteindelijke opmaak voor publicatie zal na uw inhoudelijke aanpassingen en akkoord volgen.